Lietas Nr. C20175315

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Liepāja 2015.gada 17.septembrī

**Liepājas tiesa**
**tiesnese Indra Pelnēna**

izskatīja rakstveida procesā civillietu **AS „Latvenergo”** pārstāvja iesniegto maza apmēra prasību pret **/pers. A/** par parāda piedziņu.

Izskatot lietu tiesa

**k o n s t a t ē j a :**

AS „Latvenergo” pārstāvis 2015.gada 20.aprīlī cēlis Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda, likumisko procentu un līgumsoda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2003.gada 25.jūnijā starp prasītāju un /pers. A/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) tika noslēgts līgums Nr.r08500040 (līguma numurs mainīts uz Nr.1000443239) par elektroenerģijas piegādi īpašumam /adrese/.

Augstāk minētajā objektā, pēc AS “Latvenergo” 2011.gada 31.maijā darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem, atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā objektā par laika periodu no 2011.gada 1.marta līdz 2011.gada 31.maijam ir izveidojies neapmaksāts patērētās elektroenerģijas parāds, līdz ar to, neapmaksātā parāda summa ir EUR 1162,77.

Saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu, atbildētājam bija pienākums katra mēneša 1.datumā nolasīt komercuzskaites mēraparāta rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, atbildētājam tika aprēķināti likumiskie procenti EUR 252,90 apmērā.

2012.gada 17.oktobrī atbildētājs tika brīdināts par parāda samaksu un viņam tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2012.gada 31.oktobrim. Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētājs parādu neapstrīd, līdz ar ko viņa rīcība vērtējama kā piekrišana parādam.

Līdz prasības iesniegšanas dienai parāds par patērēto elektroenerģiju objektā pilnā apmērā nav samaksāts. Prasītājs uzskata, ka atbildētājs ar savu bezdarbību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājam ir radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas likumisko un līgumsoda procentu apmērā, kopā EUR 1527,72.

Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/ par labu AS „Latvenergo” parādu EUR 1162,77, likumiskos procentus, kas uz prasības iesniegšanas brīdi ir EUR 252,90, līgumsodu EUR 112,05 samaksāto valsts nodevu EUR 229,16, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā piedzīt EUR 1761,58 apmērā, noteikt AS “Latvenergo” tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā no nenomaksātās parāda summas.

Prasība pamatota uz MK “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” Nr. 413. 158.pantu, 161.panta 2.daļu, MK “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”, LR MK “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” Nr.452. 29., 32.pantu, MK “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” Nr. 793. 29.pantu, MK “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” Nr. 914. 32.pantu, MK “Elektroenerģijas un tirdzniecības lietošanas noteikumi”

Nr.50, Civillikuma 1587., 1763., 1765., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109.pantu.

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.$^{3}$ nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība. Prasītāja pārstāvis norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē (lietas 5.lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.$^{23}$ panta kārtībā nav sniedzis, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Latvijas Civilprocesa likuma 250.$^{25.}$ panta 2.daļā noteikts, ka, ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi par to paziņojot pusēm.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta 1.daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 28.,29.,30.lapa).

*Atbildētājam/pers. A/* paziņojums par rakstveida procesu nosūtīts ierakstītā pasta sūtījumā 2015.gada 2.jūnijā uz deklarēto dzīves vietu (lietas 35.,36.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta 5.daļu tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc deklarētās dzīves vietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,-pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīves vietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta 1.daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā. Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti. Pie šādiem apstākļiem lieta izskatāma rakstveida procesā.

*Pārbaudījusi iesniegtos pierādījumus un tos izvērtējusi, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.*

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar AS „Latvenergo" un /pers. A/ 2003.gada 25.jūnijā savstarpēji noslēgto līgumu Nr. r08500040 (Nr.1000443239) īpašumam /adrese/ tika piegādāta elektroenerģija (lietas 10.-13.lapa).

Saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu atbildētājam bija pienākums katra mēneša 1.datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā samaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts noteiktā termiņā. Bez tam, atbilstoši noslēgtā līguma 3.2.3. punktam, rēķina apmaksas kavējuma gadījumā atbildētājam par katru nokavēto apmaksas dienu bija jāmaksā līgumsods 0,15% apmērā no parāda summas.

Prasītājs no savas puses līgumu ir izpildījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Atbilstoši Civillikuma 1828.pantam, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas ir jāievēro.

Pēc AS "Latvenergo" 2011.gada 31.maijā darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem, atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā objektā par laika posmu no 2011.gada 1.marta līdz 2011.gada 31.maijam ir izveidojies neapmaksāts patērētās elektroenerģijas parāds, līdz ar to, neapmaksātā parāda summa ir EUR 1162,77 (lietas 18.,19.lapa).

2012.gada 17.oktobrī atbildētājs tika brīdināts par parāda samaksu un viņam tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2012.gada 31.oktobrim (lietas 8.lapa). Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētājs nereaģēja, parādu neapstrīd. Nesamaksāts parāds ir EUR 1162,77 (rēķins Nr.200759232233, Nr.200526466504) (lietas 16.,17.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītāja izrakstīto rēķinu, lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu veicis samaksu par patērēto elektroenerģiju pilnā apmērā.

Tā kā atbildētājs nav cēlis tiesā pretprasību, nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojis, tad tiesai, ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piektās daļas priekšnosacījumus, nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, līdz ar ko akciju sabiedrības „Latvenergo" prasība par parāda piedziņu EUR 1162,77 apmērā ir pilnībā apmierināma.

Civillikuma 1716., 1771., 1720.pantā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, līgumsodu var pievienot katram līgumam, tā apmēru nosaka līdzēji. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildi, ja tas tieši bijis norunāts.

No lietas materiāliem redzams, ka līgumsoda saistība bijusi pielīgta pušu 2003.gada 25.jūnijā līguma 3.2.3 punktā, kurā noteikts, ka rēķina apmaksas gadījumā lietotājs par katru nokavēto apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas (lietas 11.lapa).

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu EUR 112,05 apmērā rēķinam Nr.200526466504, ko samazinājis līdz 10% apmērā no parāda summas, par periodu no 2011.gada 18.maija līdz 2011.gada 31.maijam (13 dienas) (lietas 15.lapa).

Prasītājs aprēķinājis likumiskos procentus EUR 252,90 apmērā rēķinam Nr.200526466504 par periodu no 2011.gada 18.maijam līdz 2015.gada 19.februārim (1373 dienas) (lietas 14.lapa).

Augstākās tiesas Senāts ir nācis pie atziņas par to, ka gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamajiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic, galvenokārt, sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem (Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija sprieduma lietā SKC-212).

Tiesa konstatējusi, ka parāds izveidojies jau 2011.gada maijā, taču prasītājs ar prasības pieteikumu tiesā vērsies tikai 2015.gada 20.aprīlī, lūdzot piedzīt līgumsodu 10% apmērā no parāda summas un likumiskos procentus līdz pieteikuma iesniegšanas dienai tiesā.

Tiesa secina, ka nav pamata par vienu un to pašu periodu par maksājumu kavējumiem aprēķināt likumiskos procentus un līgumsodu.

Situācijā, kad patērētājam papildus noteiktajam līgumsodam ir jāveic kāds cits maksājums, kas pēc būtības pilda līgumsoda funkciju, ir jāņem vērā Patērētāju tiesību likuma nosacījumi, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka par netaisnīgiem uzskatāmi tādi līguma noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš nepilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi.

Tiesas ieskatā, vienlaicīgi prasīt līgumsoda piedziņu un likumisko procentu piedziņu par vienu un to pašu maksājumu kavējumu ir pretēji Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem, pieprasītais līgumsods sastāda maksimāli pieļaujamos 10 % no parāda summas. Līdz ar to, prasība daļā par likumisko procentu piedziņu ir noraidāma.

Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta ceturto daļu procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas (EUR 1162,77), nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot parāda summu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No atbildētāja par labu prasītājam piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai EUR 191,22 apmērā (lietas 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā (lietas 6. lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā kopā ir EUR 8,75. Tā kā prasītājs ir

samaksājis minētos izdevumus EUR 4,70 apmērā, tad, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, pārējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,05 apmērā piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Minēto izdevumu samaksas dokumenti iesniedzami Liepājas tiesā.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Latvijas Civilprocesa likuma 2., 4., 5., 8., 10., 34., 37., 39., 41., 187., 193., 195., 204.[1] pantu, 250.[25] panta, tiesa

**n o s p r i e d a :**

AS „Latvenergo" prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. A/** par labu **AS „Latvenergo"**, reģ. Nr. 40003032949, parādu pēc rēķiniem Nr.200759232233 un Nr.200526466504 **EUR 1162,77** (viens tūkstotis viens simts sešdesmit divus *euro* 77 centus), līgumsodu par maksājumu kavējumiem par periodu no 2011.gada 18.maija līdz 2011.gada 31.maijam **EUR 112,05** (simtu divpadsmit *euro* 5 centus), kā arī piedzīt tiesas izdevumus – valsts nodevu **EUR 191,22** (vienu simtu deviņdesmit vienu *euro* 22 centus), kancelejas izdevumus **EUR 4,70** (četrus *euro* 70 centus).

Daļā par likumisko procentu piedziņu EUR 252,90 apmērā prasību noraidīt.

Maksājumus par labu AS „Latvenergo" ieskaitīt AS „SEB banka", kods UNLA LV 22, konts LV 93 UNLA 0050007013441.

Atzīt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas (EUR 1162,77) no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz tā izpildei nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot parāda summu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu **EUR 4,05** (četri *euro* 5 centi).

Noteikt /pers.A/termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei un pierādījumu iesniegšanai Liepājas tiesā par sprieduma labprātīgu izpildi.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I. Pelnēna